

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP

Felelős szerkesztő:
TÓTHFALUSI JÓZSEF
lelkész

Társszerkesztők:
Dr. Horváth Zoltán ügyvéd, az
Orsz. K. Sz. ügyvez. titkára.
Paál Gusztáv, ref. kollegiumi
tanár Maros-Vásárhely ::

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
M.-Vásárhely, Szentgyörgy-u.
9. szám, ref. lelkészi hivatal

Megjelenik minden vasárnap

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre 5 K. — f.
Fél évre 2 K. 50 f.
Negyed évre 1 K. 25 f.
Egyes szám ára 10 f.

Kiadja: Az Erdélyi Református Egyház-
kerület „Kálvin Szövetsége“

XII. évfolyam.

Maros-Vásárhely, 1911. június 4.

23. szám

Köteles Sámuel

A megváltottak dicsősége

Róm. 8, 14—17.

A megváltottak dicsősége miben fog állni? Abban, hogy szolgálnak és ez lesz foglalatosságuk; nézik Uroknak arcát és ez lesz boldogságuk; végül Isten nevét homlokukon viselik, Isten képének és hasonlatosságának bélyegét, ez lesz jutalmunk.

Századokkal ezelőtt egy zárdában néhány kegyes barát olvasgatta együtt a Jelenések könyvét. Egyszer feltették egymásközt a kérdést, hogy melyik a legszebb ígélet a Jelenések könyvében? Az egyik azt felelte, hogy „Isten eltöröl minden könyhullatást.” A másik ezt válaszította: „Aki győzedelmes lesz, velem ültetem az én királyi székembe.” A harmadik pedig, aki a kegyes életü Kempis Tamás volt, ezt az ígéletet tartotta legszebnek: „Az ő szolgálai szolgálnak Neki.” Valóban ez a legfenségesebb ígélet. Boldog aki készül e szolgálatra már itt e földön.

Az újtestamentumban két görög szó van a szolgálatra. Az egyik azt a szolgálatot jelenti, melyet rabszolgák teljesítenek, a másik szó pedig az isteni szolgálatot, vagy isteni tiszteletet jelzi. Itt ez utóbbiról van szó. Az Isten szolgálai tisztelni fogják őt. Ez lesz főfoglalkozásuk. Csodálatos, hogy Jézus hiveinek az lesz főfoglalkozásuk az örökkévalóságban is. ami most az időben, e földi életben! Vágyódhatik-e az örök élet dicsősége után, ki e szolgálatot és tiszteletet nem ismeri?

Egy kegyes lelkész egyszer póstakocsin utazott egy más városba. A fáradt lovak az ut végén nem akartak sietni. A kocsis éktelen káromkodás közt ütlegette a szegény állatokat. A lelkész végül nem bírta szó nélkül s ezt mondta a kocsisnak: „Barátom igazán nem

tudom, hogy mit csinálna a menyországban, mert ott nem lesz póstakocsi meg ló!” Olyan életmóddal, mint a milyennel sok ember megvetve Istent és felebarátot, törtet előre, a menyországba jutni nem lehet. Gyakoroljuk magunkat Isten tiszteletében s úgy készülődjünk az örök dicsőségre.

Isten arcáját látni vágyakozunk-e? „Mutasd meg nekünk az Atyát s ez elég nekünk!” Mondá Fülöp Jézusnak. Ime meg ígéri nekünk a Szentírás, hogy látni fogjuk Istent az ő teljes dicsőségében, ha hiszünk Krisztusban. Kell-e ennél nagyobb jutalom, nagyobb boldogság?

Az emberek mi mindent képesek áldozni azért, hogy láthassanak egy-egy királyt vagy előkelő embert. A keresztység isteni alapítója ezt mondotta: „Boldogok, akiknek szívök tiszta, mert ők az istent meglátják!” És az bizonyos, hogy ez is így lesz.

Hányan igyekeznek hasonlóvá lenni nagy kiváló férfiakhoz! Nem nagyobb cél elérni Isten képét és hasonlatosságát, melyet az átok és bűn annyira elhomályosított rajtunk?

Kedves olvasók, gondolatok gyakran e nagy dicsőségre. Igyekeztek úgy hinni, úgy remélni és úgy szeretni, hogy ti is ott legyetek az örök szeretet diadalmas trónja körül.

Pünkösztkor.

*Szent Lélek Isten, fény s erőnek
Csodás hatalmu, örök kútfeje,
Kitől az üdv malasztji jönnek,
Áldásaidal szállj a földre le!
Mint hajdanában, a nagy ünnepen,
Légy köztünk is lángnyelvckkel jelen!*

*Szent Lélek Isten, gyűjts világot
Lelkünkben, mely homályban tévelyeg,
Hogy szomjazván az igazságot,
Miért eped, benned találja meg!
Kit nem vezérelsz lényid fényivel,
Magától hozzád soha nem jut el.*

*Szent Lélek Isten, kelts szívünkben
Erőt követni szent törvényidet,
Ha bűnre kész a vér erünkben,
Segíts győzniünk a kísértés felett!
Kegyelmidben ha részesek leszünk,
Egy pünkösddé lesz teljes életünk.*

Hozsánna.

Az igazi férfi.

Nincs visszatetszőbb, mintha egy férfi — ahogy mondani szokták — olyan, mint egy vénasszony: Az ilyen embernek nincs tekintélye, nem veszi senki semmibe.

A nők sem szeretik maguk között az olyant, aki majmolja a férfiakat, jól-lehet tisztelettel van azok iránt, akik kényszerítő körülmények folytán úgy megállják helyüket, mintha csak férfiak lennének. Ismerek én is asszonyokat, akik maguk keresik a kenyeret családjuk számára s valósággal ők viselik a kalapot a házban. Nem is ilyen hősnőkre gondolok, midőn azt mondom, hogy sok férfi olyan, mint egy vénasszony és nem akarok ezzel bántani egy tiszteletre méltó idős nőt sem, hanem rá akarok mutatni arra a szomorú valóságra, hogy sok férfiben még azok a jó tulajdonságok sem találhatók fel, melyek megvannak egy jóra való asszonyban is. Pedig nem szabadna egy férfinak sem belenyugodni abba, hogy csak olyan anyámasszony katonája legyen, minden gerinc nélkül. De tegyük fel a kérdést: milyen az igazi férfi?

Az igazi férfi egyenes, őszinte. Nem képmutató, hanem igaz és nincs benne

hamisság: megbízható és becsületes, ismeri is, cselekszi is, ami helyes.

Az igazi férfi több mint az állat, mely csak dolgozik, eszik, iszik s alszik.

Sohasem felejttem el azt az esetet, mikor egy sereg munkásemberrel beszélgettem és feltettem nekik a kérdést, hogy mi a különbség a ló meg az ember között? Az egyik így felelt: „Amennyire én tudom, az a különbség, hogy az embernek két lába van, a lónak meg négy.“ Egy másik ezt mondta: Az a különbség, hogy ha a ló valami rosszat tesz, nem tudja, hogy mit tett; az ember azonban különbséget tud tenni a jó és rossz között, a helyes és helytelen között.“ Ugy van, ez a különbség. Az igazi férfi különbséget tud tenni s választani tud a helyes és helytelen között és fermészetes a jobbat, a helyesebbet cselekszi. És pedig nemcsak egyszer s másszor, hanem mindig.

Sok rossz ember néha nagyon jóságos szavakat tud mondani. A bibliában is van rá példa, hogy egy ember, névleg Balaám így imádkozott: Engedd, hogy az igazak halálával halhassak meg. Ezután a kegyes ima után pedig oly gonoszul élt, hogy amikor meghalt, minden volt, csak nem igaz ember.

József testvérei, mikor az egyiptomi kormányzó előtt állottak, siettek kijelenteni, hogy „mi mindnyájan igaz emberek vagyunk.“ Ismerjük a történetet tudjuk, hogy ők adták el Józsefet, akit előbb meg akartak ölni, azután egy száraz kutba vetettek. Abban igazuk volt, hogy nem kémkedni jöttek Egyiptomba, s ezt az időleges és felszinen levő körülményt tekintve, helyesen mondták, hogy ők igaz emberek. Az ő egész életüket és lényüket tekintve azonban tudjuk, hogy ott rágódott szívük mélyén a régi bűn.

Mivel nem kémkedni jöttek, hanem gabonát venni, azt hitték, hogy nincs bennük semmi hiba, hogy ők becsületes, jóra való emberek. Csakhogy van nagyobb bűn is, mint a kémkedés. Az ő bűnük bizony nagyobb volt ennél. Gonoszak, hamisak, testvérgyűlölők voltak. Férfiasan és helyesen ítélték-

önmaguk felől, midőn ezt mondták: „Mindnyájan igaz emberek vagyunk!” Hát igazi férfi az, aki csak néha, esetleg tud jóra való lenni?

Esetleg még a vak tyúk is talál szemet. Egy jóra való cselekedet nem elég arra, hogy minden bennük levő rosszastól nyugodtan eltekintsünk.

Eszembe jut egy érdekes tapasztalatom. Egyszer egy nagy köszénraktárt kerestem fel, hogy az ott levő munkásokkal foglalkozzam. Tudakozódtam közöttük, hogy van-e valaki, akinek különös szüksége van segítségre. A munkások egyike, kiről nagyon jól tudtam hogy iszákos, kért, hogy menjek el meglátogatni egyik társukat, aki beteg és halálán van. Mielőtt elindultam volna, azt indítványozta társainak, hogy adjanak össze egy pár fillért a szegény beteg számára. Össze is gyűlt mintegy 10 korona. Ime e munkások mily jó szívvel adakoztak beteg társuk segítségére! Láttam arcukról az önérzetes gondolatot: úgy-e, milyen jó emberek vagyunk mi! Sajnos azonban, én ismertem őket s ez egyszerű adakozás mögött, melyet ők jóságuknak tulajdonítottak, ott láttam a szomorú valóságot: szerencsétlen feleségeiket, elhagyott gyermekeiket. Ha megkérdeznők e vérszegény, kiéhezett vészna s didergő gyermekeket, e boldogtalan, megkínzott nőket, vajjon ezek is azt mondanák, hogy jó és igaz ember az, aki adakozott annak a szegény betegnek!?

Bizony sokan vannak, akik szívesen adnak egy pár fillért a szegényeknek, de amellet nem ismernek mértéket sem italban, sem kártyában s míg feleségük s gyermekeik koplalnak, ők erősen megvannak győződve, hogy ők férfiak, derék, jószívű, igazlelkű, becsületes férfiak, hiszen a szegényeket is segítik!

Ilyen az emberi természet, melyet nem érintett Isten lelke. A pazarló, ha hallja, hogy valaki nagyon a fogához veri a krajcárt, siet büszkén kijelenteni hogy ilyen zsugori fősvény soha sem tudna lenni. A hazugságnak vagy az önzésnek egy-egy kiváló élő megtestesülése megvetéssel szól a részegesekről,

kik az iszákosságnak általuk rettenetes utált bünébe estek. Sok ember azt hiszi, hogy képmutatók csak a templomokban vannak s nem tudják, hogy vannak ilyenek a világban is. Magam is hallottam vallásos érzelmű nyilatkozatokat olyantól, aki szenvedélyes lump volt s hallottam erkölcsös kifakadásokat olyanoktól, kik nyakig éltek a piszkos bűnökben.

Az igazi férfi becsületes, egyenes, jellemes és igaz nemcsak egy vagy más dolgokban, hanem mindenben; nemcsak néha-néha, hanem mindig.

Hogy lehet ezt elérni!? Kérdjük meg azokat, akik igazán férfiak s nem hitvány gyöngé bábuk, hogyan lettek ilyenekké? Azt a feleletet fogjuk nyerni, hogy nem magától támadt bennük a férfiaság, hanem ezért küzdeniök kellett teljes akarattal, hogy harcolniök kellett ezer bűnnel és kísértéssel, hogy keresniök kellett azok társaságát, kik e törekvésükben támogatták, hogy be kellett látniök, hogy e nemes küzdelemben erejük kevés volt s úgy kellett felkiáltaniök, mint Pál apostolnak: „Óh én szegény ember, kicsoda szabadít meg a halálnak e testétől!?” Az ilyen férfiak vallást tesznek arról, hogy mikor megismerték önmagukat, alázattal azt kellett mondaniök, mit a publikánus mondott: „Isten, légy irgalmas nékem, szegény bűnösnek!” Megtanulták, hogy Jézus nemcsak történeti személy, nemcsak nagy tanító, hanem erő és hatalom, akinek segítségével bűneinket leküzdhetjük. Ez az útja annak, hogy igazi férfiak legyünk. Nem az a fődolog, hogy ezt mondják rólunk: ez az ember gazdag, szerencsés vagy tehetséges, hanem: ez az ember igaz, barátja és követője Jézus Krisztusnak, aki odaadta magát váltságul mindenekért.

Olvassuk és terjesszük a Vasárnap egyháztársadalmi képes hetilapot.

ISTEN IGÉJE

Pünkösti elmélkedés.

Csel. I. 12.

Krisztus feltámadása után az ő mennybe menetele ragadta magával a tanítványok szívét, lelkét, minden gondolatát.

Lehet-e az, hogy ők, kik a mennybe menetel dicsőségének látásában örvendeztek, lehet-e az, hogy őket ez öröm a legkomolyabb gondolatokkal ne töltötte volna el?! Hiszen Krisztus igaz tanítványa, leglelkesebb öröme perceiben is érzi felelőssége súlyát, s a kicsapongó öröm helyett szent, még szebb jövőt váró boldog vágyakozás tölti el az ő kebelét.

A tanítványok, amint ez az Apostolok eselékedeteiről írott könyv I-ső részének 12-ik és következő verseiben olvasható, az Olajfák hegyéről visszatértek Jeruzsálembe, és ott az Úr tanítványnőivel együtt buzgó imádkozás közben várták az eltávozott Mester ígéretének beteljesedését, a Szentlélek elküldését.

Szép példa ez nekünk, hogy ha valami nagyra, ránk, életünkre nézve fontos eseményre várakozunk, alázzuk meg magunkat az Ur előtt, s kérjük az ő áldó kegyelmének reánk való kitöltését.

A tanítványok, amint ezt a jelzett helyen olvashatjuk, az elesett Judás helyett apostoltársat választanak Mátyás személyében, hogy ki legyen a teljes szám, s így minél többen részesülhessenek a Szentlélek dicső ajándékában.

Felebarátom, keresztyén társam, ha te is hivatást érzesz magadban arra, hogy tanuja légy az Urnak, hirdetője az ő áldott evangéliumának, igyekezzél te is munkatársakat szerezni magadnak, hogy többeknek egyesült erejével annál gyorsabban terjedjen Krisztus tudománya.

Tíz nappal a mennybe menetel után érkezett végre a tanítványok kised seregére a megígért Szentlélek. Megteljesíti az Ur, amit mondott, — amint már a prófétai szó bizonyossá tevő: az ígéret Szentlelkének el kelle jönnie. Uram, mindörökké megmarad mennyben a te beszéded, —

énekelheté ama nagy napon a Szentlélek ereje által meghihletett tanítványok serege, s énekelhetjük mi is, kik a lelki világosság áldásait élvezhetjük.

A Szentlélek kitöltetésének nagy története részletesen le van írva az Apostolok cselekedeteiről szóló könyv II-ik részében. Nem érdemelném meg a keresztyén nevet, ha ezt a történetet tökéletesen jól nem ismerném.

Az ünnepek, a keresztyénség életére vonatkozó fontos újtestamentomi események emléknapijainak szép záradéka, fényes diadalmi koronája a pünköt. Ekkor alakult meg a keresztyén egyház, s ekkor biztosítottak Krisztus követői, hogy küzdelmeikben nem lesznek elhagyatva, hogy Isten az ő Szentlelkével mindig támogatásukra álland. Jézusban Isten jelent meg testben; a Szentlélekben Isten lakik bennünk. Az Atya elküldé mi hozzánk az ő szerelmes Fiát, ki elvégezvén itt a reá bizott munkát, utána meg a Szentháromság harmadik személye jelent meg, hogy folyton itt munkálkodjék a mi sziveinkben, kebleink szentélyében. A Szentháromság kinyilatkoztatott teljességének ünnepe a pünkösöd.

Bennem is itt él a Szentlélek, s minden jót az végez én bennem. Az érleli keblembelsejében a tiszta, a nemes szándékokat; az erősíti bennem a jóra való elhatározást. Gondolataim és szavaim tisztaságát ő tőle nyerem. Ha jól tartom az éhezőt, felruházom a mezitelent, gondozom az árvát, az özvegyet, egyszóval ha az emberbaráti szeretet műveit gyakorlom; ha hitem tisztaságával a mennyre fordítom szemeimet; ha örülök a Krisztus evangéliumára által terjesztett világosságnak: mindezekért Istené legyen egyedül a hála, ki erőt ad én nékem elfogadni a Szentléleknek ajándékait, aki meg saját jóakaratomat isteni erejének teljességéből megáldja, s jó cselekedetekben és hitben gyümölcsözővé teszi.

Óh nagy Isten, küldd el hozzám a te Szentlelkedet, hogy adjon az erőt én nékem Krisztusban élni. Adj én nékem vezért, ki a tökéletesség útjain vezetvén, hozzád vigyen el engemet. Valakik Isten lelkétől vezéreltetnek, azok Isten fiai, — hirdeté Pál apostol. Atyám, én a te gyermeked akarok lenni: küld, óh küld el hozzám a

te Szentlelkedet! Serkents föl engemet, hogy a Szentlélek ereje által megvilágosodjék nékem a Krisztus.

KALVIN-SZÖVETSÉG

A Kálvin-Szövetségről.

Az *Uj-csanálosi Kálvin-Szövetség* május 6-án fejezte be egy gyönyörűen sikerült szeretetvendégség keretében a Torró Miklós ref. lelkész lánglelkű buzgóságából megindult belmissiói munkásságát. Igen meghatározó együtt vacsorázása volt ez a vallásos hiveknek, mint mondja a levélíró. Több mint 150 vendég volt jelen. Nem csupán a helységből, de az egész környékről egybe sereglettek a vallásos hivek és pedig más vallásuak is szép számmal. Sárospatakról több theológus, a környékről pedig több lutheránus és ref. pap volt jelen, akik részint szavallatokkal, részint biblia magyarázatokkal elégitették ki a hivek vallásos vágyakozását. Az asszonyok maguk sütötték a főztét szolgálták fel. Végezték pedig Kálvin-Szövetségi iratokat osztott szét a buzgó rendezőség. Anyagi jövedelme 66 K 20 fill. volt a gyönyörűen sikerült estének, mely újabb erőt és lelkesedést nyújtott ugy azoknak, akik belmissiói munkára hivatottak, mint a nép fiainak, akik megláthatták ebben a kedves ünnepségben, hogy a biblia és vallásos énekek mellett örömteljesebb estét lehet tölteni, mint a korcsmázás léha mulatozása keretében. Az uj-csanálosi fiók-szövetség évi 50 koronával járul a szövetség központi munkájához, amivel szép példáját adja a kálvinista ösztetartozás érzésének és annak, hogy miképpen lehetne minden egyházközségben a szövetség országos társadalmi akcióit támogatni s erőhöz juttatni!

Alsó- és Flsöméra két kicsiny község Abauj-Tornában. Lakóinak 10-ed része vagyontalan zsellér ember. A két községben alig van 8—10 gazda ember. A szegénység pedig minden jószándéknak s előre haladásnak meglehetősen akadályos. *Hallgató* János ref. lelkész betegeskedése dacára és jóformán egyedül állva, nagy erővel foly-

tatta a múlt évben megkezdett belmissiói munkát és a *Kálvin-Szövetség* folytatta az idén is áldást adó tevékenységét. Minden héten szerdán este — leginkább a téli hónapokban — vallásos összejövetelt tartott a lelkész az iskolában, ahol éneklés, imádkozás, bibliamagyarázat után népies modorban tartott előadások hangzottak el a következő kérdésekről: 1. A Kálvin-Szövetség falun. 2. A gépek és azok átalakító hatása az emberi életre. 3. Az iskola és annak hasznai. 4. A mértékletesség. 5. A takarékoság. 6. Luther Márton. 7. Kálvin János. 8. A babona. 9. A felebaráti szeretet munkái. 10. Egy szegény fiu története. 11. Mit köszönhet a magyar nemzet a reformációnak? 12. A biblia. Azonkívül megalkották a *ref. ifjusági kört* azzal a céllal, hogy ez a kör magát az összhangzatos éneklésben gyakorolja s közreműködésével a templomi és temetési éneklésünket szebbé tenni igyekezzék. Azután minden *vasárnap iskolát* tartott a lelkész a templomban, hol a fiatalok részben közhasznú ismeretekben gyakorolták magukat ezáltal az erkölcsös, vallásos élet emelésére serkentettek, részint pedig a léha szórakozásoktól elvontattak. Akármilyen kicsiny, vagy nagy legyen is a hely, széppé lehet tenni az életet, csak a lelkipásztor találja meg a helyes utat annak széppé tevéséhez.

A *kispesti Kálvin-Szövetség*, Áldozócsütörtökön tartotta második ismeretterjesztő estélyét. Ének és bibliamagyarázat után Luther harcát Kövy Árpádtól, szavallta: Joó Zsófia. A nők hivatása az egyházban. Irta és felolvasta dr. Pálóczi Horváth Zoltán ügyvéd, orsz. titkár. Haldokló mellett. Irta: Tompa Mihály. Szavallja Meleg Gyula hit-tanhallgató. Hegedül: Kálmán Farkas hit-tanhallgató.

Kegyesség utja.

■ ■ ■
Hickling Janka.

Ez a szegény asszony 49 esztendeig az ágyhoz volt szögezve és az utolsó 20 évben nem lehetett őt abból kiemelni csak addig is, míg ágyát újra megvetnék. Ez alatt egészen a jóakaratu barátok által gyámolított.

Ha valaki neki kedveskedett, mindig az Isten Jóságáról beszélt. Midőn ajándékba egy fél souverain aranyat nyert, melyen ruhát vegyen, mondá: „Ezen szivesség által nagyon lekötelve érzem magamat. De mit mondjak, midőn bizonyos vagyok a felől, hogy Idvezítőm sokkal díszesebb ruhát szerzett számomra; az ő igazsága egészen befedezend engemet. Oh! ha több szeretettel viseltethetném iránta, a ki engem oly igen szeretett! Az utolsó néhány esztendőben leginkább Istenben talált lelkem örömet. Nem akarom mondani, hogy a gyönyörűségnek valami elragadó érzelmeit tapasztaltam; nem mondhatom az apostól szaváival, hogy a harmadik égbe ragadtattam: de tudom (a mint ezt egykor Gurnal „Keresztyén fegyverck“ című munkájában megírva olvastam), hogy az utas éppen oly gyorsan haladhat és éppen annyi utat végezhet, mikor a nap nem süt, mint mikor süt, (bárha nem oly vígan folytatja is útját); sőt néha annál inkább siet, mert a nap heve miatt lefekszik és ellankad: de mikor sötét és hideg van, nagyobb gyorsasággal fut. Némely crények, mind némely virágok, legjobban tenyésznek, gyarapodnak árnyékban, milyenek az alázatosság és Isten akaratának megnyugvás. Éppen ez, mondá, az én esetem is; úgy tetszik nekem, reám nézve is legnyereségesebb az árnyék. Óhajtom, az én lelkem ékesíttessék fel az alázatosság és önmegadás keresztyén erényeivel. Legjobban találom magamat midőn Istentől való függésemet érzem és legtöbb nyeresésem van azon könyvekből, melyek ily tárgyak feletti elmélkedésre vezérelnek. Sokat épültem Urunk hitteljes szolgálóinak és követőinek könyörgéseik és barátságos látogatásaik által és óhajtom kitüntetni, mennyire elismerem lekötözöttségemet azon sok kedveskedés által, melyek részemre történtek. De legyen mindenkor szemem előtt a minden testi és lelki áldások kuffeje, mindezeknek kuffejéül én a Krisztus engedelmisségét tekintem. Óh, mely drágalátos ez az Idvezítő!”

Felkérjük olvasóinkat, hogy ajánlják és terjesszék a Vasárnapot.

IRODALOM

Előfizetési felhívás.

Dr. W. Bousset göttingeni professzor „Jézus“ c. művét a szerző engedelmével magyarra fordítom. Megjelenik 1911. szept. havára. Terjedelme 6—8 iv lesz. Ára 2 K, díszesebb alakban 3 K. (Bolti ára magasabb lesz.) Megrendelhető: Kolozsvár, Bocskai-tér 1. (Ref. theológia) *Makkai Sándor* ref. theológus.

Magam részéről is örömmel köszöntöm Makkai Sándor vállalkozását, amely valóban érdemes arra, hogy keresztyén társadalmunk minden erejéből támogassa. Bousset műve klasszikus, tolmácsolója Jézus tanának és hű tüköre Jézus személyiségének. Magyar fordítása nyeresége lesz társadalmunknak, s ezáltal szellemi életünknek. Dr. *Bartók György* theol. professzor.

MI UJSÁG?

Olvassuk rendszeresen a Bibliát!

(Utmutató a Biblia olvasásához).

Az Ur iránt való szeretet.

1911. június 5 hétfő. „Mert Ő szeretett minket.“ I. Ján. 4: 18, 19. — 6 kedd. Megtartott engem. Róm. 5: 8—11. — 7 szerda. Bennem él. Gal. 2, 20; Róm. 8: 10. — 8 csütörtök. A büntől megőrizhet. Júd. 24, 25. — 9 péntek. Vezet engem. Ján. 10: 4, 27—30. — 10 szombat. Megtisztít engem. I. Ján. 1: 7—10. — 11 vasárnap. Miért szeretem én az Urat? I. Pét. 1: 3—25. — Mit tett érted az Ur Jézus? És mit teszel te Ő érette?

Növekedett-e iránta való szeretet ez évben?

— *Képünkhöz.* *Köteles Sámuel* ref. tanár született 1770. jan. 30-án Tordán. Nagyenyeden tanult 1796-ban Jénába ment. 1799-ben marosvásárhelyi, 1818-ban az enyedi bölcsészeti tanár lett. A Magyar Tudós Akadémia 1830-ban taggá választotta. Meghalt 1831. május 26-án. Egyik legértékesebb református s magyar tudós elme volt.

— **Torda a modern vallásszabadságért.** Torda nevét a világtörténelemben őrzi az erdélyi országgyűlés vallásszabadságot kimondó határozata a reformátusok uralmának idején a XVI. században. A XX. században — a katolicizmus uralmának idején Magyarországon — Tordának most az a szerep jutott, hogy a türelmetlen klerikális tulkapásokkal szemben emelje fel szavát. Szegény Torda, nem tudta, hogy mit szerez magának, mikor nagy áldozatok árán egy állami főgimnáziumot járt ki neki Bethlen Bálint főispán a koalíciós kormánytól. Barkóczi ur ugyanis gondoskodott neki egy kongregációs igazgatóról, kinek első gondja volt a „Mária Kongregáció“ felállítása az ifjuság közt s az ifjuság krisztianizálása olyan formán, hogy a kálvinista és unitárius gyermekeket is „kereszt-vetés“-re szoktassa, mert hát ő úgy gondolja, hogy a keresztyénség a keresztvetésben áll. Torda mint város irt fel a kongregációzás ellen, de a miniszter leiratában nagyon helyeselte a kongregációzást. Torda azonban nem tudott egy véleményre jutni a miniszterrel s újabb határozatot hozott, tiltakozván a felekezeti békét aláásó intézmény ellen s iratát most küldette szét a nyilvánosságnak. Elismerésünket fejezzük ki Tordának bátor fellépéséért. Hallatlan állapotok! Hej, nagy hazafiak! a Bánffy megbuktatásáért most kezdjük fizetni a számlát. Ez volt a klerikalizmus első diadala — a többi csak következmény!

— **Meghívó.** A sepsi református egyházi értekezlet Nagy Károly kerületi főjegyző, kolozsvári theol. igazgató és dr. P Horváth Zoltán budapesti ügyvéd, Országos Kálvin-Szövetségi főtitkár közreműködésével Brassóban, 1911. évi június hó 15-én, a református templomban (Rezső-körut), istentisztelettel egybekötött közgyűlést tart. — Sorrend: I. Fogadás. Június 15-én reggel 8 óra 10 p.-kor az egyházmegye papságát és az értekezleti tagokat a pályaudvaron üdvözli Tökés Ernő ref. lelkész. — II. Istentisztelet, Kezdeté reggel pont 9 órakor. 1. Invocatio: „Szállj alá oh áldott Szentlélek . . .“ 49. újének 1. vers. 2. Gyülekezeti ének: „Erős várunk . . .“ 47. újének 1. és 3. vers. 3. Ima. Tartja Kis Albert értekezleti titkár, ref. lelkész. 4. Közének: „Nem vagyunk mi magunkéi . . .“ V. dics. 5.

Egyházi beszédet mond Nagy Károly theol. igazgató. 6. Gyülekezeti ének: „Térj magadhoz drága Sion . . .“ 48. újének 1. és 5. III. Közgyűlés. Kezdeté d. e. fél 11 órakor. 1. Gyülekezeti ének: „Jövel Szentlélek Ur Isten . . .“ 2. Elnöki-megnyitót mond Péter Mózes világi elnök, sepsiszentgyörgyi ref. koll. igazgató. 3. Az értekezleti tagokat üdvözli Orbán Ferencz kir. tanácsos, brassói főgondnok. 4. „Szociális feladataink és a Kálvin-Szövetség.“ Előadja: Pálóczi Horváth Zoltán dr. Kálvin-Szövetség főtitkára. 5. Kozma Andor: „Ki volt Kálvin János?“ c. költeményét szavalja Borosnyai Margit polg. leányisk. tanárnő. 6. Kádár Géza: „Magyar Zsoltárát“ éneki Nagy Gerő kézdí-vásárhelyi ref. kántor-tanító. 7. „A progresszív eszmék és a keresztyén erkölcs“ címmel felolvas: Szász Béla sepsiszentgyörgyi ref. koll. tanár. 8. Mozárt: „Trio“-ját előadják: orgonán Saja Antal ref. karnagy, cellon Honigberger Emil a Brassói Magyar Dalárda karnagya, hegedűn Khéli Endre urak. 9. Titkári jelentés. Tartja Kis Albert bikfalvi ref. lelkész. 10. A gyűlést berekeszti Kiss Lajos egyházi elnök, étfalvazoltáni ref. lelkész. 11. Hymnusz. IV. Közébed déli fél 1 órakor a „Transsylvania“ nagytermében (Rezső-körut), Közébedre részvételi jegy ára 4-20 K. Részvételre jun. 10-ig a ref. papi hivatalban, Bokor János (Kut-u.) és Király Lajos (Kolostor-u.) uraknál lehet föliratkozni.

„Egyházi Értesítő“ címen a kolozsvári ref. egyházközség egy szükségszerű időközben megjelenő hivatalos közlönyt ad ki, melynek első száma május hóra, a napokban jelent meg. Midőn az egyh. község közgyűlése Nagy Károly presbiter idevonatkozó indítványát elfogadta s vezetőség: dr. Kolozsváry Bálint minden munkára és áldozatra kész főgondnok, Benedek Árpád ügyvezető lelkész és dr. Viski Ferenc jegyző a tervet megvalósította, csak bizonyosságát adta annak, hogy az idők jeleit megértette s a sajtó útján akarja megközelíteni és tömöríteni azt a közel 20.000 kolozsvári református lelket, kiknek egy századrésze sem vehet részt az egyh. község kormányzatában s nagy részük a templom útján sem közelíthető meg. Ezeknek összetartására kálvinista öntudatok ébrentartására, áldozat-

készségük fokozására, élénkebb hit- és egyházi élet keltésére indult e kis értesítő. A presbiterek között hamarosan 150 K gyűlt be adományként a lap kiadására, hogy ingyen legyen megküldhető az iskolás gyermekek, templomba járók stb. által azoknak is, kik eddig ügyeink iránt nem sok érdeklődést mutattak. Az első szám „Beköszöntő”-jében a szerkesztés irányelveiről tájékoztat: az egyházközség objektív krónikása akar lenni. Tényeket akar ismertetni — minden vita és tendencia kizárásával — s ezek erejével hatni. Ezt egy kedves pünkössti elmélkedés követi, igen előkelő színvonalon; majd a hírek jönnek az egyházközség múlt évi számadásáról, jövő építkezési terveiről (monostori templom, bérház, bérletek, presbiteri ülés, adókivetés, templomvilágítás stb. Arany-könyvi (adományok) és anyakönyvi értesítések s br. Bánffy Dezső halála zárja be 8 oldalos lapocskát, mely 2000 példányban osztatott szét a hiveknek. Gratulálunk a nemes vállalkozáshoz s bő sikert kívánunk a munkára! Külföldön immár minden nagyobb gyülekezetnek meg van a maga helyi értesítője. Nálunk is Budapestnek, Szathmárnak s harmadikul most Kolozsvárnak.

— A „Vasárnapi Ujság” június 4-iki száma érdekes képsorozatokat közöl báró Bánffy Dezső temetéséről, a király gödöllői tartózkodásáról, a sátoraljaujhelyi Kossuthszobor és a monoki emléktábla leleplezéséről, a páris—madridi repülőversenyéről, a nemzetközi olimpiai konferencia budapesti üléséről. Egy kiváló szép kép a római új Viktor Emanuel-szobrot mutatja be, egy teljes sorozat a római képzőművészeti kiállítás pavilonjait. Szépirodalmi olvasmányok: Rákosi Viktor regénye, Lévy József és Kosztolányi Dezső versei, Lampérth Géza novellája, Marcelle Tinayre franciából fordított regénye. Egyéb közlemények: cikk (képekkel) a föld alakjáról, Böhm Károly arcképe, életrajza és egy festménye, Pest-megye új fővárosi palotájának képe, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetése ára negyedévre öt korona, a „Világkronika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker.

Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyarnép számára, félévre két korona 40 fillér.

HETI SZEMLE

A kultusz. Még tizenöt szónok van följegyezve a kultusztárca költségvetéséhez és ha számításba vesszük a négy nap pünkösdi szünetet, akkor június közepe előtt alig kerülhet más tárcára sor. Ezért ismételtén fölmerült az ülések meghosszabításának eszméje, amit a rövid pünkösdi vakáció után meg is valósítanak. Az ellenzék úgy reméli, hogy a többi tárcák költségvetése, az appropriációs vita, a Pool-szerződés s egynéhány apróbb törvényjavaslat letárgyalása július második feléig fog tartani és hogy a kormány ilyen előrehaladott szezonban már nem fogja tanácskozás alá bocsátani a véderőjavaslatokat. Értesülésünk szerint azonban a kormány ragaszkodik eredeti tervéhez és mindent el fog követni, hogy biztosítsa a képviselőház határozatképességét a véderőjavaslatok tárgyalása idejére. A kormánypárti képviselőket turnusokba fogják beosztani s ilyen módon azután kötelezve lesznek az üléseken való megjelenésre.

Nyomatott a Kalvineum mű- és könyvnyomdában

MAROSVÁSÁRHELYI KÖZHASZNUTAKARÉKPÉNZTÁR

Maros-Vásárhely
Szentgyörgy-utca 18
Saját ház

Közművelődési és jótékony célokat szolgáló pénztár

SZÁM

k. u.

KIS TÁRCA

Történet egy öreg asszonyról
és egy rozoga orgonáról.

Írta: Csulak Lajos.

Öreg asszony! hiszen van az elég ezen a világon, rozoga orgona is csak akad. Az ám, csak hogy ez az öreg asszony nem Jancsónéni, a rozoga orgona pedig nem a mi falunkbeli. Holott nekem most ezzel lenne egy kis számvetésem. De először beszéljünk Jancsónéről.

Ki volt, mi volt ez a Jancsónéni, jóformán ma sem tudom. Emlékszem, hogy volt neki egy nagy kurialisa, abban volt vagy hét szoba, de biz azok csak úgy állottak üresen. Azaz még sem egészen, mert egy be volt butorozva. A jobb sarokban, a fal mellett állott egy szézesztendős ágy, vele átellenben egy nem sokkal fiatalabb divány. Régi jószág lehetett már, mert a bőr húzó itt is, ott is nagy hiányokat mutatott, melyeken úgy meredeztek ki a drót rugók, mint a Jancsónéni szájából az a három csöntörge, ami még ott lábatlankodott a jobb idők emléke gyanánt. Nem lehetett arra a diványra ülni, míg pokróccal, ágyterítéssel le nem fülelték. A közepén egy három lábú asztal; a negyedik lábát ki tudja merre hordta el az idők viihara! Jancsónéni tégladarabokkal pocikálja fel, nehogy az orrára bukják a szegény jámbor.

Ki tudja valamikor hiszen láthatott szebb időket is, dehát minden mulandó a nap alatt!

Két öreg karos szék romjai is ott gubbasztottak a fal mellett, de azokra jobb volt nem ülni. Olyan siralmas recsegésbe törtek ki, mintha mondták volna: Nem elég volt egy század? hagyjatok békét, hadd muljunk ki immár csendesen!

Nos, még egy szekrény is huzogatta össze a szárnyait, hogy kebelébe rejtse a néni garderobját! Jó is volt elrejteni.

Ugy tudom, hogy egy fekete szoknyája volt, amit hordott az év mind a négy szakában. Ezt egy vikler egészítette ki, mely

valaha fekete divatos, kicifrázva sinorral. Most a sinoroknak csak a helye látszik, csupán néhol lógnak apró cafatok; a bölcsek idő nem akarván, hogy a divatból egészen kimenjen, alapszínét átváltoztatta zöldre.

Aztán más butorra nem emlékszem. De nem is volt szüksége. Jancsónéni csak hálni járt haza, mert máskülönben kora reggeltől késő estig nálunk tanyázott. Ott volt reggelire, ebédre, vacsorára. Akkor a cseléd egy lámpással mindig haza kísérte. Mikor tél volt anyám a cselédet előre küldötte, hogy csináljon tüzet. Miért nem akart nálunk alunni? akkor azt sem tudtam.

Aztán mit csinált nálunk? vigyázott ránk. Kiült az udvarra, kezében egy nagy bottal úgy őrzött, mint a libákat szokás. A szája soha meg nem állott, szakadatlan osztotta az igazságot, akár kellett nekünk, akár nem. — Takulsz le arról a fáról! Ni milyen az a nadrágod! Mi van azzal a kalappal? Szaladsz vele vizet merni? Megállj, canis máter, mindjárt adok én neked.

Aztán olyan jó lelkű volt, hogy amit ígért, azt azonnal adta is. Elfutni nem volt szabad, mert akkor apánktól kaptunk ki.

Valamiről atyafi volt hozzánk, mert apámat úgy hívta, hogy te András öcsém, édes anyámat pedig, te Juliska hugom. Csak később tudtam meg, hogy apámnak volt a nagynénje. Különben egy megtöporodott anyóka, akit én sohanem láttam nevetni, de annál többet sohajtozni, valami fiát vagy mijét emlegette, azt pedig hol megsiratta, hol megátkozta.

Apámék nem szólottak soha a dolgába. Vagyoni állapotáról aztán éppen semmit sem tudunk. Egyszer emlékszem, hogy apám mondotta neki:

— Néném, a boltos megvinné a belsőségét. Éppen mellette van; neki találna. Látja azzal rendbe hozhatná minden dolgát.

Miért csinált erre a néni olyan görb arcot? az ördög értette. Csak szárazon, hidegen feltelte:

— Nem eladó!

(Folyt. köv.)